

Obsah

Předmluva k českému vydání 9

Úvod 15

Obrazy z okupace 18

Světy disentu 30

1. Disent ve slepé uličce 38

Helsinský příběh 45

Občanská společnost a paralelní polis 50

Obyčejní lidé a každodenní život 56

Disent v první osobě 62

Svrhl dissent komunismus? 69

2. Etapy demobilizace 73

Nástup Gustáva Husáka 77

Prověřkové komise a nová pravidla hry 88

3. Stínový svět 103

„Nikdo se nechce vrátit do padesátých let“ 106

Absurdity nového řádu 114

Stínový svět 123

Od salonů k samizdatu 130

Čtení v samizdatovém světě 135

Zatykač na kulturu 149

4. Legendy undergroundu 157

Cesta Plastic People do undergroundu 160

Invalidní sourozenci a třetí české hudební obrození 168

Primitivismus a sebemytologizace undergroundu 174

Havel čtenářem undergroundu 181

Od procesu k Chartě 188

Třetí mluvčí 193

Podepsáno, zpečetěno – a zabaveno 198

5. Chartou se všechno změnilo 204

- Patočková pečeť 207
- Podepsat, či nepodepsat (část první) 215
- Ztroskotanci, samozvanci a lživý pamflet 229
- Podepsat, či nepodepsat (část druhá) 241
- Dopisy přáteli* Ladislava Hejdánka 246
- Hlasy Charty 252
- Informace a Charta 257

6. Veřejnost bezmocných 264

- Éra otevřených dopisů 266
- Jak oslovit veřejnost 272
- Znovu o paralelní polis 278
- Od dialogu k sebeobraně: VONS 280
- Zelinářovo heslo a příběh sládka 286
- Diskuse o statečnosti a „disirizicích“ 302

7. O čem se zdá disidentovi 312

- Pozdní psaní o bezesných nocích 317
- Já, disident 327
- Havel čtenářem Vaculíka 332
- Vaculíkova veřejnost 335
- Svět beze stínů 340

Závěr 345

- O čem se hádáme, když se hádáme o disentu 355
- Post scriptum: Komunikativnost a kulturní život 360

Poznámky 369

Poděkování 439

Rejstřík 442